

ALEXANDR SERGEJEVIČ PUŠKIN

(1799 – 1837)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

215. výročí narození

Dne **6. června 1799** se narodil ruský básník, prozaik a dramatik považovaný za zakladatele moderní ruské literatury, **Alexandr Sergejevič Puškin**.

Pocházel z Moskvy, otec byl šlechtic, matka byla vnučka známého oblíbence Petra Velikého, Abraama Petroviče Hanibala. Po matce zdědil bouřlivou a tvrdohlavou povahu. V sedmi letech dostává francouzské vychovatele; naučil se brzy francouzsky. Studoval v Carském Selu (městečko 30km jižně od Petrohradu) lyceum pro šlechtice, absolvoval 1817. Zde se začal **politicky angažovat**, jako liberální šlechtic patřil k sympatizantům děkabristického hnutí, zastával však umírněné monarchistické názory. Po ukončení studií nastupuje státní službu. Po vydání satirických veršů o caru Alexandru I. mu hrozilo vyhnanství na Sibiř. Roku 1820 odchází do vyhnanství do jižního Ruska a v roce 1823 do Oděsy. Car Mikuláš mu povolil návrat do Moskvy a umožňuje mu volný pohyb.

Roku 1831 se **odstěhoval do Petrohradu**, kde se oženil s Natalií Nikolajevnou Gončarovovou. Stal úředníkem ministerstva zahraničí.

V rozsáhlé tvorbě **navázal na tradici preromantické literatury**, zároveň vytvářel zakladatelská díla ruského literárního romantismu.

V dramatu se inspiroval principy Shakespearovy historické truchlohy (Boris Godunov). K vrcholům evropské romantické prózy patří zejména cyklus Bělkinovy povídky, novela Kapitánská dcerka a povídka Piková dáma. Psal též literární kritiky, publicistiku, vydával literární časopis *Sovremennik* (Současník). Nejvýznamnější je však jeho **básnické dílo**.

Začínal jako preromantický lyrik, postupně stále víc inklinující

k byronovským romantickým tématům (Ruslan a Ludmila, poema Kavkazský zajatec, Bachčisarajská fontána, Cikáni), na jejichž základě vznikl i **román ve verších Evžen Oněgin**.

Byl smrtelně zraněn v souboji, na který vyzval údajného milence své manželky, George d'Anthese. Umírá několik dní po souboji v pouhých 37 letech.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Alexandr Sergejevič Puškin: Bělkinovy povídky; Boris Godunov; Eugen Oněgin; Kapitánova dcerka; Měděný jezdec a jiné básně; Piková dáma a další.

Alexandr Sergejevič Puškin v evropských kulturních souvislostech.

